

УДК 9 (Укр.)

Малишівська І. – ст. гр. СП-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

КОНСТИТУЦІЙНА ДОКТРИНА М.ГРУШЕВСЬКОГО

Науковий керівник: ст. викладач Грузін В.Я.

Malyshivska I.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

CONSTITUTIONAL DOCTRINE OF M.GRUSHEVSKIY

Supervisor: Gruzin V.Y.

Ключові слова: Конституція, М.Грушевський

Keywords: Constitution, M.Grushevsky

Проблема незалежності України завжди була в центрі уваги вітчизняної політико-правової думки, результатом розвитку якої стали такі документи як Декларація про державний суверенітет України, Акт проголошення незалежності України та Конституція України, які закріпили створення української держави. З огляду на це значний теоретичний і практично-політичний інтерес становить конституційний проект Михайла Грушевського, якого справедливо вважають фахівцем у розвитку конституційних ідей, що визначальним чином вплинули на хід і результати українського визвольного руху на початку ХХ століття.

На початку першої російської революції М.Грушевський запропонував власний конституційний проект, який з'явився на світ у вигляді його статті «Конституційне питання і українство в Росії» в 1905 році. Це була принципово нова концепція адміністративно-територіального устрою, яка виходила з децентралізації Російської імперії, ідеї поступової відмови від поділу на губернії та повіти і запровадження земельного поділу.

В основі багатьох положень конституційного проекту М.Грушевського лежить принцип рівності. Вчений обґрунтовує необхідність закріплення у конституції: рівності та рівноправності усіх народів російської імперії; рівного виборчого права, як на обласному, так і на загальнодержавному рівнях; рівних прав усіх національностей щодо розвитку мови, культури, економіки та самоуправління; рівних політичних прав, у тому числі і для жінок.

Якщо розглянути основні закони, які прийняла Центральна Рада за час свого існування, то не дивно, що в багатьох із них ми бачимо відбиття державницько-правової концепції М.Грушевського. Так, у Конституції УНР проголошувалася рівність громадян незалежно від статі, віри, національності, недоторканність особи, свобода слова, права на об'єднання в організації, на страйки, на участь у державному і місцевому управлінні через активне і пасивне виборче право.

Зрозуміло, що внесок М.Грушевського у розвиток української держави і права є незаперечним. Можливо, варто звернутися до його праць зараз, коли ми намагаємося побудувати демократичну правову Українську державу та внести кардинальні зміни до існуючої Конституції України.